פּרינקס בּעלס — רשינדושער איל אוענדוש — דריי — באשטעלט א קייס היינט
BELL BOTTLING CO., (באראריצקי מרידער) PHONE 51 591

1 טאָג — נעדיינקס אז מיר קענען אייך געבן באדינונג אויב איר פארלאנגט. דריי קלינינג אין אלע אייערע אָדער פארבן
37 266, PERTH DYE WORKS LTD. — ג. פּ. פּאַרטנאי, מענעדזשער

זינדיק בּלוט

א הערכסט שפּאַנענדער ראָמאַן פון דעם אידישן לעבן אין אמעריקע
◆◆◆◆
פון א. ר.

(פאָרזעצונג)

דאן האט ראָזענבערג זיך דערנעענטערט צו איר מיט א געבויגענעם קאפּ און מיט ווילדע און צעטומלטע אויגן. ער איז גע־בליבן שטיין הארט לעבן איר און ער האט איר טיף אריינגעקוקט אין איר פּנים אריין. ער האט זיך איצט דערמאנט, אז ווען ער איז אוועקגעגאנגען פון דיי־נינג צימער נאכן סאפּער איז זי געווען צעטומלט, און איצט איז זי ווידער צע־טומלט און ער האט איר שטריינג א פרעג געטאן:

— וואס זשע ביזטו אזוי צעטומלט? האַ?

— וואס? צעטומלט? ווער זאגט דען?

— איך זע דאך.

— ניין, איך בין נישט צעטומלט.

— דו ביזסט דאך אזוי בלייך?!

— בלייך? — בלייך — האט זי געשטאמלט — עס קאן זיין — עס איז דערפון וואס דו האסט מיך איבערגעשראָ־קען.

—איבערגעשראָקן?

— דערמיט וואס אין דיר האט זיך דערוועקט א פארדאכט.

—דערפאר האסטו זיך דערשראקן?

עס הייסט, פאר מיר האסטו זיך דער־שראקן?

עני האט צונישאקלט מיטן קאפּ אויף יאָ און ראָזענבערג האט זיך אויף א וויי־לע פארטראכט. ער האט ניט געקאנט ווי־סען צו זי מיינט עס ערנסט אָדער עס איז בלויז אן אנשטעל. דערבּיי האט ער אזוי שטריינג געקוקט אויף ענין אז זי האט זיך קוים איינגעהאלטן פון צו ציי־טערן און זי האט זיך אנגעשטריינגט מיט אלע כחות איבערצוטראָגן זיין אנ־געשטריינגטן בליק.

קאפּיטל 11

דאָס דערוואַרטעטע קומט

עני, א האלב אויסגעטאנענע האט זיך אוועקגעזעצט אויפן בעט און זי האט גע־שוויגן. זי האט מיט שטילע בליקן נאכ־געפּאָרשט ראָזענבערגס יעדע באוועגונג. ראָזענבערג האט זיך געהאט אוועקגעזעצט אויף דער קושעטקע, און ער האט געקוקט פאר זיך מיט דערשראקענע און צעטומל־טע אויגן. עני האט געפילט זיינע בייזע בליקן. זי האט זיך אבער געשטארקט ניט ארויסצואווייזן קיין צערודערונג. דערביי האט זי זיך געטראכט צי זאל זי נאך היינט פרובירן פארפירן מיט אים א גע־שפרעך, אדער זי זאל דערווייל אים אפּ־לאזן, אפּליינגן עס אויף אן אנדער אוונט. זי האט גוט געוואוסט אז דארט ווארט ביטרים מיטן דעטעקטיוו אויף איר גע־שפּרעך. אבער — אט קוקט ער דאך אויף אירמיט חשד. ווי אזוי זשע קאן זי איצט ריזיקירן אנצוהויבן מיט א שמועס?

נאך דא האט זיך געמאכט אזוי: ראָזענבערג האט זיך פּלוצלונג אויפגע־הויבן פון זיין אָרט, זיין פּנים איז גע־ווארן בלייך און ער האט זיך גענומען דערנעענטערן צום ענין.

— מעקס — דו וועסט אפשר גיין שלאָפן?

ער האט אויף דעם ניט געענטפערט. איז צוגעגאנגען צו איר און ער האט איר א נעם געטאן ביי די הענט און ער האט איר אזוי שטארק א דריק געטאן אז דער ווייטאג האט איר א קלעם געטאן ביים הארצן און זי האט ארויסגעלאזט א שווערן זיפץ.

— מעקס — ווארום טוטסטו מיר אזוי וויי?

און ער האט דורך פארקריצטע ציין ארויסגעשעפּטשעט:

— דו וועסט מיר אויסזאגן דעם אמת! זאג:

עני האט געקראגן גרויסע אויגן. דאס פּנים איז איר געווארן בלייך און פול מיט ווייטאג.

— זאג — האסטו עפּעס אויסגע־זאגט? האַ?

— איך זע דאך —

— וואס זעסטו? וואס פאלט דיר איין? אוי! לאז אפּ מיינע הענט — איך וועל דאך מוזן שרייען — וואס פאלט דיר איין?

— זאג מיר דעם אמת — דו האסט דערציילט? זאג, ווארום איך וועל דיר דערשטיקן.

זי האט וויינענדיק זיך גענומען בעטן ביי אים:

— מעקס — לאז מיך אפּ — וואס זאל איך דיר זאגן?

— שווייג! רעד נישט אזוי הויך.

ער האט אפּגעלאזט אירע הענט און ער האט גענומען שעפּטשען:

— שטיל זאל זיין — רעד נישט אזוי הויך — איך וויל אז דו זאלסט מיר דערציילן דעם אמת — איך ווייס אז דו האסט נישט געמיינט קיין שלעכטס — דו ביזסט ניט מער ווי א מענש — האס־טו זיך מיט עפּעס ארויסגעכאפּט פאר ביטריסן — טא זאג זשע מיר און איך וועל וויסן וואס פאר א מיטלען אנצו־נעמען — זאג מיר אויס — איך בעט דיך עני.

עני האט געקוקט אויף אים מיט אי־רע צעשראָקענע אויגן. זי האט גוט פאר־שטאנען, אז ער רעדט אזוי אומיסטנע אום פון איר ארויסצונארן צי זי האט עפּעס דערציילט. ער איז איר חושד, אז זי האט אים ארויסגעגעבן. ער ווייסט אז מיט בייזן וועט ער זיך ניט דערוויסן, פּרובירט ער מיט גוטן. און ווי וואלט געווען צו איר, ווען זי זאל זיך פאר אים ארויסבאפּן מיט איין וואָרט, אז זי האט עפּעס געזאגט, אויסער דעם — איר לעצטע האפענונג צו באפרייט ווערן ווען עס איז פון דעם אויסוואורף וואלט פארשווינדן געווארן, אלץ וואלט צע־שטערט געווארן, פון דעם גאנצן פּלאן וואלט זיך גארנישט ניט אויסגעלאזט. ניין, זי וועט זיך שטארקן, זי וועט אלץ איבערטראָגן, דאס וועט זיין די לעצטע אנשטריינגונג.

— וואס ווילסטו פון מיר? וואס זאל איך דיר דערציילן מעקס? אז איך האב ניט וואס צו דערציילן? ווי קאן דיר גאר איינפאלן אז איך, דיין עני, וועל דיר ארויסגעבן?

ראָזענבערג האט ניט אראפּגענומען די אויגן פון איר פּנים. ער האט געקוקט אויף איר מיט אומצוטרוי. ער האט איר ניט געגלויבט, פארקערט: פון איר אפּ־לייקענען איז זיין חשד נאך שארפער גע־ווארן, און ער האט באשלאסן זי צו צווינ־גען זי זאל ריידן און דערציילן. ער האט מיט כעס ארויסגערעדט דורך זיינע פאר־קלעמטע ציין:

— דו וועסט שוין יא זאגן!

עני האט גענומען ציטערן.

— מעקס, וואס ווילסטו טאן?

— איך וועל דיר צווינגען צו זאגן.

— וואס זאל איך דיר זאגן מעקס? איך האב דיר דאך ניט וואס צו זאגן? דו גלויבסט מיר ניט?

— ניין, איך גלויב דיר ניט.

און ער האט א כאפּ געטאן איר לינ־קע האנט, האט זי נעגעבן א בויג ארונ־טער. עני האט דערפילט א שטעכידיקן ווייטאג און זי האט גענומען קרעכצן.

— שווייג! האלט דאס מויל! ווען דו וועסט שרייען וועל איך דיר דערשטי־קען — האט ער געשעפּטשעט ווי א צעווילדעוועטער שלאנג.

עני האט פארביסן די ליפּן כמעט ביז בלוט. זי האט זיך באמיט נאכצור געבן זיך, בייגנדיק דעם קערפּער אירן, כדי דער ווייטאג זאל ניט זיין אזוי שרעק־לאך, אבער ער האט נאך מער די האנט געבויגן.

— דערצייל — — — זאג אויס — דו מוזסט דערציילן.

— מעקס איך וועל עס ניט אויסהאל־טען — לאז אפּ די האנט.

— זאג אויס: האסטו דערציילט? האסטו מיר ארויסגעגעבן?

— לאז אפּ מיין האנט!

— דערצייל! זאג אויס — אדער דיין טויט וועט דא זיין.

ענים פּנים איז געווארן שטארק בלאס, זי האט געביסן אירע ליפּן, די אויגן אי־רע האבן זיך פארגאסן מיט טרערן. זי האט אנגעהויבן זיפצן און זי האט זיך מער ניט געקאנט איינהאלטן און זי האט ענד־לאך מיט גרוים ווייטאג ארויסגעשעפּ־טשעט:

— האב רחמנות — — לאז אפּ

ענדלאך האט ראָזענבערג אפּגעלאזט איר האנט. עני האט אריינגעווארפן איר פּנים אין קישן און זי האט זיך גענומען שטיקן מיטן געוויין און אירע אקסלען האבן זיך גענומען טרייסלען.

א ווייליע האט ראָזענבערג געשוויגן און ער האט געווארט. ער איז געווען צעטור־מעלט און ער האט ניט געוואוסט וואס עס קומט מיט אים פאר. ער איז אויפ־געשטאנען און איז ווידער צוגעגאנגען צו דער טיר און ער האט זיך איינגע־הערט צום צווייטן צימער — נאר דאר־טען איז געווען שא, שטיל. ער איז צוריק צוגעגאנגען צום בעט וואו עני איז געלעגן מיטן פּנים אין קישן און געוויינט. ער האט אנגעכאפּט די האר פון איר קאפּ און ער האט זיי אריינגעפלאכטן אין זיינע פינגער און ער האט גענגבן א הויב אויף איר קאפּ פון קישן.

— אוי, — האט עני א קרעכץ גע־טאן.

ראָזענבערג האט ווידער זיינס געפּאַ־דערט — דערצייל מיר דעם אמת!

עני האט אויסגעשטעלט אויף אים בע־טענדיקע אויגן. דאן האט זי אויסגע־שטרעקט צו אים די הענט און זי האט שטיל ארויסגעשעפּטשעט:

— מעקס טייערער! פארוואס? פאר וואס קומט עס מיר?

— זאג אויס: האסטו עפּעס דער־ציילט?

— מעקס! איך האב גארנישט וואס אויסצוזאגן, איך האב גארנישט דער־ציילט — איך בין דאך דיר געטריי ווי א הונט — איך האב דיר דאך ליב מיט מיין גאנצן הארצן — פארוואס? פאר־וואס שלאגסטו מיך? איך בין דאך ריין און אומשולדיק.

און זי האט צוגעטוליעט איר קאפּ צו זיין ברוסט און זי האט זיך אין דער שטיל צעכליפּעט.

ראָזענבערג איז געבליבן אפּהייענגיק. אי־רע טרערן האבן ענדלאך געווירקט אויף אים. דער חשד, אז זי זאל האבן עפּעס אויסגעזאגט האט גענומען פארשווינדן. און עני האט געווויינט שטיל, זייער שטיל. ער האט איר געלאזט וויינען, און אין דער זעלבער צייט געטראכט: ניין, זי האט גארנישט דערציילט, זי איז מיר וווירקלאך איבערגעגעבן און געטריי.

ווען עני האט דערפילט אז ער איז שוין רואיקער, האט זי אויפגעהויבן איר קאפּ און נאך אלץ געוויינענדיק האט זי אים גע־קוקט גלייך אין די אויגן אריין און זי האט גיזאגט:

— ווי אזוי האט דיר געקאנט איינ־פאלן? וואס בין איך דיר? וואס הייסט איך וועל גיין דערציילן אז דו האסט גע־שאסן דעם דעטעקטיוו? וואס וועט מיר דערפון ארויסקומען? איך וועל דיר אומ־ברייגען, איך וועל דיר אנווערן און איך וועל בלייבן אליין! אליין, עלנט און איינזאם? וואוהין וועל איך גיין? וואו וועל איך זיך אהינטאן? ווי אזוי האס־טו נאר געקאנט קלערן אויף מיר אזא זאך? ביזסטו פון זינען גערירט צי וואס? ראָזענבערג האט געשוויגן. ער איז איצט געווען איינגעזונקען אליין און ער האט נישט פארשטאנען ווי אזוי דאס האט אים גע־קאנט איינפאלן.

עני האט ווייטער גערעדט:

— דאס באווייזט נאר איין זאך — דאס באווייזט, אז דו האסט מיך מער נישט ליב — ווארום: אז דיר האט גע־קאנט איינפאלן, אז איך — איך —

און זי האט זיך ווידער צעוויינט בא־האלטנדיק איר פּנים אין קישן.

ראָזענבערג איז געווארן שטארק גע־רירט פון אירע טרערן און אירע רייד. עס האט אים אפילו געקלעמט דאס הארץ אויף איר און ער האט שוין חר־טה געהאט אויף דעם וואס ער האט איר געפּייניקט, און ער האט ארויסגעשטא־מעלט:

— נו, זיי מיר מוחל עני — בארואיק זיך — איך בין אזוי צעטומלט אז איך ווייס נישט וואס עס טוט זיך מיט מיר.

עני האט אויפגעהויבן איר קאפּ און זי האט אפּגעווישט די אויגן און זי האט מיט דער רעכטער האנט געגלעט איר לינקע, וואס האט איר נאך וויי געטאן און ראָזענבערג האט ווידער געזאגט:

— זיי מיר מוחל עני — איך בין אומ־גערעכט.

— אבער זאג מיר — האסטו מיר נאך ליב? אויב דו האסט מיר נאך ליב ארט מיר נישט דער ווייטאג.

—יאָ, עני, איך האב דיר ליב.

— טא ווי אזוי האסטו מיר געקאנט פארדעכטיקן אין אזא זאך.

— איך ווייס אליין נישט.

— אבער פארט? וואס פאר א גרונד האסטו געהאט צו דעם?

—פארשטיי מיך עני — איך בין שטארק צערודערט — פון זינט איך האב געשאסן דעם דעטעקטיוו האב איך כסדר מורא. איך לעב אין איין שרעק, איך ציי־טער אלץ טאמער ווערט מען געוואר — און דא איז מיר איינגעפאלן אז דער פארשוין, וואס ביטרים האט געבראכט צו זיך איז נישט באנטשיק — איך בין גע־ווארן אזוי דערשראקן אז איך האב זיך אליין נישט געקאנט קאנטראלירן און איך האב דיר חושד געווען.

— שטעל דיר נאר פאר וואס פון מיר וואלט געווארן דאן? מען וואלט דאך דיר אומגעבראכט ווען מען וועט עס גע־וואר ווערן, איז וואס זשע וואלט איך דאן געטאן?

— איך האב געמיינט אז דיר איז שוין מיאוס געווארן צו זיין מיט מיר — אז דו ווילסט גיין צוריק צו דיינע על־טערן — אז דו האסט מיר מער נישט ליב.

—איך האב דיר נישט ליב?

עני האט זיך אזש צעשמייכלט:

— ביזסטו דאך א נאר — אזא גרוי־סער נאר.

און זי האט ארומגענומען זיין האלז, האט זיך צו אים צוגעטוליעט און דאן איז שוין פון ראָזענבערגן אוועק דער גאנצער חשד. ער האט איר ארומגענומען, האט זי שטארק צו זיך געטוליעט און זי שטארק געקושט.

ביידע זיינען א ווייליע געבליבן זיצן אזוי ארומגענומען און זיי האבן געשוויגן. דערנאך האט ראָזענבערג שוין מיט א גרינ־גען געמיט אנגעהויבן:

— אז זינט איך האב געשאסן דעם דעטעקטיוו — בין איך ווי צעמישט. אפט פיל איך זיך ווי משוגע. איך האב נאר מורא טאמער דערגרייסט מען זיך. און וואס וואלט דאן געווארן מיט דיר? אויף וועמעס הענט וואלסטו געבליבן? היינט, אז איך האב דערזעען דעם פארשוין — איז מיר איינגעפאלן א חשד אז דאס איז נישט באנטשיק. עפּער רעדט ער אזוי איידל — בין איך אוועק צו די פריינט און אלע שרייען אין איין קול: באנטשיק איז נישטא אין שטאט. ער איז אוועקגעפארן אין ניו־יארק און דארט איז ער ארעסטירט געווארן, איז ווארום זשע זאל איך ניט חושד זיין?

— אבער דו האסט דאך געהערט? ער האט דאך דערציילט אז ער איז אנט־לאפן.

און ער איז גלייך געקומען צו זיין גע־ליבטער.

— דאס געפעלט מיר אויך נישט:

— פארוואס האט מען ביז אהער נישט געהערט פון דעם?

— פון וואס?

— אז ביטרים האט עפּעס א געליב־טען?

— איך האב יאָ געהערט — איך ווייס עס שוין פון א פּאָר וואכן.

— פארוואס האסטו עס מיר ניט גע־זאגט ביז אהער?

— ווייל זינט מיט דיר האט זיך גע־טראָפן די פּאסירונג מיטן שיסן ביזטו אזוי צערודערט, אז איך האב מיט דיר נישט געקאנט ריידן וועגן אזעלכע זא־כען.

זיי זיינען א ווייליע געבליבן שטיל. ראָ־זענבערג האט זיך איצט דערמאנט אז סעמ'ען שטייט פאר א געפאר און ער איז ווידער געווארן צעטומלט. ער האט זיך פארטראכט. ער האט אראפּגעלאזן דעם קאפּ צווישן די הענט וואס ער האט מיט די עלנבויגן אנגעשפּארט אויף די קני און ער איז אזוי געבליבן זיצן. עני האט אויך געשוויגן און זי האט אים נישט געשטערט. זי האט אין זיך איצט גע־טראכט: הייסט עס, אז איך וועל ענדלאך פון אים פּטור ווערן? אז איך וועל אויס־געלייזט ווערן און זיך באפרייען פון די הענט פון דעם אויסוואורף, וואס פּיי־ניגט מיר כסדר.

צו דער זעלבער צייט איז אין אנדערן צימער געזעסן גאלד אויף דער בעט און ער האט דעם קליינעם טעלעפאנישן אפּא־ראט לעבן אויער. ער האט געהערט יע־דעם וואָרט און ביטרים איז געזעסן לעבן אים און זי האט מיט א בלייך פּנים און מיט אומגעהויערער אומגעדולד אין די אויגן.

(ווייטערס קומט)

ווי אזוי די דרוקעריי קונסט האָט זיך אנטוויקעלט

(שלוס פון זייט 2)

נעדיג איז שפּעטער געווארן די הויפּט שטאט פון דרוק ארבעט.

פון פראנקרייך זיינען אויך די ערשטע דרוקערס געווען דייטשן. און דער ערש־טער בוך איז דערשינען אין 1740 און דער בעסטער דרוקער אין יענער צייט איז געווען גאָאפרי טיורי, וועלכער האט געמאכט זיין אייגענעם זאץ. אין יאר 1,500 זיינען שוין אין פּאריז געווען ארום ניינציק דרוקערייען, און אכט הונ־דערט ביכער זיינען שוין געווען דערשי־נען.

אין אנדערע לענדער זיינען אויך (ווי אין שפּאניע) די ערשטע דרוקער געווען דייטשן. זיי האבן אהין אימיגרירט פון איטאליע. דער ערשטער בוך וואס איז אפּגעדרוקט געווארן אין שפּאניע איז גע־ווען פון איינעם ליבערט פּאלמערט, אין וואלעשיץ אין 1475. נאך א דרוקער איז געווען יאהא קראמבירגער, וועלכער איז געווען דער ערשטער צו איינפירן דרו־קעריי אין דער וועלט. ער האט אויסגע־שטאטעט א דרוקעריי אין 1539 און עס געשיקט נאך מעקסיקא.

דער בארימטסטער דרוקער פון האלאנד איז געווען קריסטאפער פּלאנטין. דאס וויכטיקסטע בוך וואס ער האט אפּגע־דרוקט איז געווען די ביבל אין פיר שפּראכן און איז דערשינען אין 1569. די פיר שפּראכן זיינען געווען העבריי־איש, לאטיין, גריכיש און כאלדעאיש. פּלאנטין איז געשטארבן אין 1589, אבער זיין געשעפט איז געפירט געווארן פון זיינע יורשים ביז 1867, ווען די שטאט אנטווערפּן האט עס אפּגעקויפט און גע־מאכט פון דעם א מוזעאום.

דער ערשטער דרוקער אין ענגלאנד איז ווי שוין דערציילט, געווען וויליאם קעקס־סטאן. ער האט דער עפנט זיין דרוקעריי אין 1476. אין 1477 האט ער ארויסגע־געבן זיין ערשטן בוך. אין די זעכצן יאר וואס ער האט געארבעט ביי זיין פאך האט ער ארויסגעגעבן הונדערט בי־כער. זיינע ביכער עקזיסטירן נאך ער היום און איינעם פון זיי האט מארגאן, דער אמעריקאנער מיליאנער, אין 1911, באצאלט 42,800 דאלאר. נאך א דרוקער אין קענקסטאנס צייט איז גע־ווען ריטשארד פינסאן, זיין ערשטער בוך איז געווען אין 1492.

די ערשטע דרוקעריי אין קעמברידזש, מאסאטשוזעטס, אין 1638. די דאזיקע דרוקעריי האט באלאנגט צו דער אלמנה פון רעוו. דזשאזעף גלאווער, וועלכער האט עס געבראכט פון ענגלאנד, אויפן וועג קיין אמעריקע איז גלאווער גע־שטארבן.

די היינטיקע דרוק מאשין איז גע־נוצט געווארן ביז ענדע פונם אכצענטן יארהונדערט.

די ערשטע אייזערנע דרוק מאשין איז דערפונדן געווארן פון אן ענגלישן לארד, אוירל און סטאנהאופּ. די ערשטע קראפט מאשין איז אויפגעשטעלט געווארן אין ענגלאנד אין 1806 דורך פרידריך קע־ניג, א דייטש, און אין 1911 איז פאר־טיק געווארן די ערשטע צילינדער פּרעס. אין 1865 האט אן אמעריקאנער מיט דעם נאמען וויליאם בולק, דערפונדן די ערשטע מאדערנע צילינדער דרוק מאשין צו דרוקן צייטונגען.

אט דאס איז אין קורצן די געשיכטע פון דרוקעריי. וואס פאר א ריזיקע אינ־דוסטריע עס איז די לעצטע עטלאכע הונדערט יאר אויסגעוואקסן, פון מי־ליאנען ביכער און פון טויזנטער צייט־טונגען אויף אלע שפּראכן, וואס די דרוק מאשינען האבן ארויסגעגעבן און וואס פאר א ראָל די דאזיקע אינדוסטריע שפּילט היינט אין דעם קולטורעלן לעבן פון אלע פעלקער.

DODD'S KIDNEY PILLS

פאר איבער דריי פערטל יאר הונדערט זיינען דאר'ס קידני פילס געווען דער אנערקענטער מיטל פאר רוקנווייטיק, רומאטיזם, בלאטער טראבלס און פילע אנדערע קראנקהייטן, פאראורזאכט דורך שלעכטע קידנים. צו באקומען פון אלע דילערס פאר 50 סענט. אדער 6 באקסעס פאר $2.50. אדער דירעקט פון די דאר'ס מעדיצין קא., לימיטעד, טאראנטא 2. ביים דערהאלטן די סומע.

THE TRADERS TRUST COMPANY
אפיציעלע אסיינים, עקזעקיוטארס, אדמיניסטראטארס, פינאנציעלע אגענטן
4טער פלאר, יוניאן טראסט בילדינג — טעלעפאן 26 892

סייל פּאַסטערס
געמאכט
אין 24 שעה
שיין און צוציענד
ביי
"דאס אידישע וואָרט"
מיר האבן אן אויסוואל פון הונדערטער קאטס פון די לעצטע צייכענונגען צו באצירן די פּאַסטערס
מיר טוען די גאנצע ארבּעט
שיקט אונז בלויז אריין די פרייזן פון די ארטיקלען וועלכע איר ווילט ארויס־שטעלן אויפן סייל — און מיר טוען שוין פאר אייך דאס איבעריקע
שרייבט אין וועלכער שפראך איר ווילט צו
THE ISRAELITE PRESS LIMITED
165 Selkirk Ave. Phones: 52 213 - 55 409

איהר האָט קיינמאָל ניט געוואוסט אז ברען קען זיין אזוי מחיה'דיג

קעללאגג'ס אלל־ברען איז אן אנגע־נעהמע איבערראשונג. עס איז פונקט אזוי גוט צום עסען ווי עס איז גוט פאר אייך.

דיזער אפּעטיטנער פארטיג־צום־עסען סיריעל באשיצט און העלפט אייך פון פארשטאפּונג — און פון די קאפּשמער־צען, די שווינדלדיגקייט, דער פאר־לוסט פון ענערגיע וואס זיינען די פאל־גען פון דעם.

פאנגט מארגען אן צו סערווירען איי־ער פאמיליע דיזע געזונדהייטס־גע־וואוינהייט. צוויי עס־לעפל אלל־ברען, ווען מען עסט עס טעגליך, וועט פארמיידען און באזייטיגען סאי צייט־ווייליגע און סאי צוריקקעהרענדע פארשטאפּונג. אין שווערע פאלען עסט אלל־ברען מיט יעדען מאלצייט.

מחיה'דיג מיט מילך אדער קריעם, אינאיינעם מיט פרוכטען אדער האניג. אלל־ברען שאפט אויך אייזען וואס ברייננגט קאליר אויף די באקען און ליפען. ביי אלע גראסערס אין דעם רויטען־און־גרינעם פעקעדזש. גע־מאכט פון קעללאגג אין לאנדאן, אנ־טעריא. קעללאגג'ס אלל־ברען איז אבסאלוט כשר אונטער דער השגחה פון אגודת הרבנים פון טאראנטא.

Kellogg's
ALL-BRAN

קאַלגאַרי
פראדקין און שומיאטשער
באריסטערס, סאליסיטארס, נאטאריס
611 גריין עקסטשענדזש בילדינג
7118עם. — אפיס טעלעפאנען — 1717עם.
רעז., טעלעלפאן 1975עם—4145עם
FRADKIN & SHUMIATCHER
Barristers, Solicitors, Etc.
Calgary Alberta

נעמט אייערע פּאָטאָס אין אונזער סטודיאָ
מיר פארזיכערן אייך ערשט־קלאסיקע
Brewer Studio
איבער 20 יאר עקספּיריענס.
114-8th Ave., E. Calgary, Alta.

ERNEST LUTZ
125-14th Ave. East Ph. M7636
CALGARY, ALTA.
אויסגראבונג — שטיין ארבעט
ציגל — קאנקריט און לאון ארבעט

ווען אין קאַלגאַרי
פארפארט אין
האָטעל נאָבּל
רייטס $1.00 און העכער
באדינונג און באקוועמלאכקייט איז אונזער מאטא
מאדערנער רעסטאראן אין פארבינדונג
א "באס" באגעגנט צו יעדער צוג
H. H. ADAMS, Mgr.

CITY WELDING & REPAIR SHOP
119-5th Ave. E.
J. L. DAVIDSON, The Welder
M 2240
מיר וואלטן נאר געוואלט זען דעם דזשאב וואס מיר זאלן ניט קאנען מאכן.

DAVE WEATHERALL
אוטא באדי און פענדער ריפּעירס
207 Third Avenue East
Phone M7740 - CALGARY

JACKSON'S WELDING
בלעקסמיטינג
עלעקטריק און אסעטילין וועלדינג
816 NINTH AVE., W.
Phones: M1996—S0014
CALGARY :: ALBERTA

קאַלגאַרי
FANNY SHUMIATCHER ZISKIN
פידל לערערן
ספעציאליזירט מיט אנפאנגער
Studio: 1137 6th Ave. W., Ph. M3177

א פּרואוו וועט אייך איבערציינגן גוטע באדינונג איז אונזער מאטא
אויב איר ווילט אז אייערע שיך זאלן גוט פאררעכט ווערן, פּרובירט
H. MANUEL
508-8th Ave. West
(אנטקעגן גארבוט ביזנעס קאלעדזש)
גוטע ארבעט און מאטעריאלן גאראנטירט

פּאַבליק סטענאָגראַפער
PHYLLIS POWELL
7 Bank of Toronto Bldg.
Office Ph M 3250—Res. Ph H 2688

די מאָדעל בארבער שאפּ ביוטי פארלאָר
719, 4th St. West
M 3896
פאר בעסערער באדינונג

JAMES MARR SR.
פּלאמבינג, היטינג, גאזפיטינג
237-12th Ave. E. Phone M2741
CALGARY

NICHOLSON AUTO TOP & REPAIR SHOP
131-11th Ave. East
אלע ריפּעירס אויף אוטאמאבילן און אפּהאלסטערינג.
מיר גיבן אפּשאצונגען פריי.

AUTO SERVICE
7th Ave. 8 St. W.
McIVOR BROS.
קאר גריזינג, וואשינג, פּאלישינג
גאזאלין, אויל, וועקום קלינינג.
טייערס (אטלאס), אקסעסאריס און א. וו.

DALES
Hot Roast Chickens
4טע סטריט וועסט, אנטקעגן איטאנס.
ביי דער סיין פון דעם גאלדענעם האן.

J. A. McKENZIE
335-11TH AVE. WEST
M9062
פארניטשור ריפּעירס, אפּהאלסטערי.
פלאר פיניש
אפּשאצונגען פריי

EXCLUSIVE HEMSTITCHING
306A 10th St., North W.
Phone L 2433
קאטאן און סילק 8¢ א יארד

א פיינער פליווואר פאר פיינערע געשמאקן
סערווירט
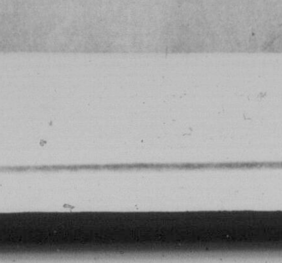

קאלגארי
דראי
דזשינדזשער איל
CALGARY BREWING & MALTING CO. LTD.